

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Meditationum evangelicarum volumen tripartitum

Creidius, Hartmann

Francofurti ad Moenum, 1682

De secundo

[urn:nbn:de:bsz:31-122776](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-122776)

3. *Boni consulant*, quicquid apponitur de cibo ac potu. Vinum in nuptiis Canaanis non erat de optimo, ut ex verbis architrachini patet, & tamen nemo est, qui de austeritate conqueritur. Si igitur ad nuptias pauperis *alicujus vocaris*, qui vinum tibi & quidem optimum apponere non potest, sed cerevisiam propinat, esto contentus *τοῖς πρῶτον, mit dem was da ist*/Ebr. 13. v. 5.

4. *In Domino gaudeant*. Tria pocula sunt concessa, necessitatis, salubritatis. 1. Tim. 5. v. 23. hilaritatis, Eccles. 9. v. 7. quartum averfandum est, nimirum poculum ebrietatis, quo cor gravatur, Luc. 21. v. 34. Nec est, ut ebriosi ex verbis architrachini suæ *ἀορίσας* prætextum nectant, qui non ex persona convivarum sed ex communi hominū consuetudine loquitur. Videant igitur *empactæ*, qui verbis hisce abutuntur, quid faciant. Deus enim non irridetur, Gal. 6. v. 7.

Habent etiam hinc quod discant.

II. *Conjuges*, & quidem

1. *Consolationem*. Nam quia Christus cum matre & discipulis in nuptiis hisce comparet, eo ipso statum conjugii divinum, sanctum & licitum esse testatur. Hinc Ebr. 13. v. 4. honorabile conjugium *ἐν πᾶσι* prædicatur, quod probat etiam 1. Institutio, Gen. 1. v. 27. 2. Confirmatio, post lapsum in Paradiso, Gen. 3. v. 15. 16. 18. 3. Christi instauratio, Matth. 19. v. 4. 5. 4. Ordinis hujus conservatio, Deus enim est, qui unicuique suam adhuc conjugem destinavit & adducit, Prov. 19. v. 14. 5. Annexa benedictio, Gen. 1. v. 28. Psal. 128. v. 1. seqq. Perperam igitur faciunt Pontificii, quando Sacerdotibus interdiciunt conjugio, & statum carnalem esse jactitant, in quo qui vivat, Deo placere non possit. Sed contra Scripturam, 1. Tim. 3. v. 2. Tit. 2. v. 6. Contra Patriarcharum, Sacerdotum,

Prophetarum V. T. & Apostolorum N. T. exemplum. De Patriarchis non est dubium. Testantur hoc ipsorum legenda. De Sacerdotibus & Prophetis idem judicium, vid. Exod. 6. v. 23. Esa. 8. v. 3. Ezech. 24. v. 16. Of. 1. vers. 2. Solus Jeremias ex singulari interdicto Dei cælebs mansit propter captivitatem Babylonicam, Jer. 16. v. 2. Apostolos quod attinet, habuerunt illi quoque suas uxores, Matth. 8. v. 14. Marc. 1. v. 30. Luc. 8. v. 3. Act. 21. v. 9. si non reipsâ, potestatem tamen habuerunt nubendi, 1. Cor. 9. v. 5. Hoc ideo factum est ut Chrysostomus scribit, ne mariti & uxores putent, nuptias in causa esse, quò minus quis Deo placeat, aut obstaculum virtutis esse conjugium. Minimè. Salvatur mulier per generationem liberorum si permanserit in fide, dilectione & sanctificatione cum sobrietate, 1. Tim. 2. v. 15.

2. *Informationem*. Ut Christum exemplo horum neonymphorum piis precibus ad nuptias suos invitent. Non enim procedit feliciter, quod sine Christi præsentia peragitur, Pl. 117. v. 1.

De Secundo.

Jam de suborta calamitate aliquid dicendū erit. Cum enim maximè opus erat vino ad exhilarandos hospites, ecce tristis illa vox per Mariam matrem ad aures Christi deferretur: Vinum non habent. O quàm communis est hodie illa querela in conjugio? quàm multi sunt, in quos hoc Mariæ verbum adhuc quadrat. Vinum non habent, pecuniam non habent, panem non habent, pacem non habent, &c. Conjugium enim Crucis Schola non immeritò à veteribus appellatur. Hoc ex maledictione, quæ lapsu secuta est, originem ducit. Maritus in sudore vultus sui pane vesci jubetur, uxori dolores partus imponunt.

nuntur, Gen. 3. v. 16. 19. Ambos verò tam virum quàm sceminam tribulationem carnis experiri oportet, 1. Cor. 7. v. 28.

Occurrit igitur hìc

1. *Sollicita Mariae intercessio*, quæ Christo defectum vini aperit. Unde eximiam ipsam de filio suo opinionem & fidem habuisse colligitur. Verba quidem multa non facit, sed indicasse saltem defectum satis esse putat, quia de filii sui potentia & condolentia, quâ piorum inopia tangitur, nil quicquam dubitabat.

Tutissimum hoc remedium in omnibus adversitatibus. Turris munita nomen Domini. Prov. 18. v. 10. Deficit vinum? ille producit vinum de terra, Psal. 104. v. 15. deficit panis? ille panis vitæ, Johan. 6. v. 48. deficit pecunia? ille est qui dat aurum & argentum, Ol. 2. v. 8. deficit pax? ille est Princeps pacis, Es. 9. v. 6. deficit sanitas? ille est magister ad salvandum, Es. 63. v. 1. Ergò jacta curam tuam in Domino, Pl. 55. v. 23 nullus enim qui speravit in eo, confusus est, Sir. 2. vers. 11.

2. *Dura Christi responsio*. Nam mulier, inquit, quid mihi tecum, hora mea nondum venit, quibus verbis Mariæ matris curiositatem reprimere voluit, quæ nimis prope-ram sublevationem urgebat, & volebat ipsi præscribere in his, quæ officii sui publici partes concernebant. Hinc mulierem vocat, quia in hoc casu nihil ab alia quacunque muliere differebat. Nam operaturus divina, non agnoscit viscera humana, & in iis quæ salutis nostræ inserviunt, nihil valet carnis prærogativa, inquit Augustinus.

Responsio illa triplicem nobis præbet usum

1. *Refutatorium*, adversus Pontificios, qui Mariam adorant. Nam mulierem Chri-

stus appellavit matrem suam, quasi prophetans, quæ futura essent in terra sectarum & hæresium genera, inquit Epiphanius. Et iterum: Sit in honore Maria. Pater, Filius & Spir. Sanctus adorentur, Mariam nemo adoret.

2. *Informatorium*, ut se in necessitatibus sine intercessionibus ac Patronis rogandum moneret. Non enim opus est patronis apud Deum, neque multo discursu, ut blandiare aliis, sed licet solus sis patronoque careas, & per te ipsum, Deum preceris omninò tamen voti compos eris, inquit Chrysostomus. Deinde hoc etiam responsione suâ docere nos voluit, ut in rebus his, quæ Deum vel officium, vel conscientiam nostram concernunt, nullum personæ, cognationis vel affectionis respectum habeamus. Nam ibi valet adhuc Christi responsio, mulier quid mihi tecum? Quod si igitur Pater, Mater, fratres, sorores, propinqui, &c. à vera religione ad falsam à bono ad malum, à virtute ad vitia te pertrahere velint, occine ipsis: mulier quid mihi tecum? Si quis enim venerit ad me, & non oderit patrem aut matrem, aut sororem, non est me dignus, inquit Christus Luc. 14. v. 26.

3. *Vsum dehortatorium*, ne sub pressura Crucis & inopiæ horam & moram Deo præscribamus, sed juxta Pauli admonitionem indefinenter oremus 1. Theff. 5. v. 17. & cum silentio prætolemur salutare Dei, Thr. 3. v. 26. Si non exaudit ad horam, non contemnit petentem, sed excitat quærentem, inquit August. Est enim adjutor in opportunitate, Pl. 9. v. 10.

3. *Subnexa ministrorum allocutio*. Maria austeram Filii increpationem æquo fert animo, quæ modestia tam clara quàm rara est, ut Cassiodorus ait, cujus nomine mulie-

mulieres in Scripturis commendantur, Sir. 26. v. 19. seqq. & statim ad ministros se convertens, quodcumque, inquit, vobis dixerit, facite. Egregia admonitio, quam nos quoque in rebus fidei observare debemus. Nam non valet in Ecclesiâ: Hoc ego dico, hoc tu dicis, hoc ille dicit, sed hoc dixit Dominus, & qui loquitur, eloquia Dei proferre debet, 1. Pet. 4. v. 11. ut prophetia ipsius sit fidei analogâ, Rom. 12. vers. 7. hæc est proprietas ovium Christi, ut vocem ejus audiant, & alienum non sequantur, Johan. 10. vers. 27.

De Tertio.

Restat pars tertia, nimirum *Christi opulantis benignitas*, quam insigni declarat miraculo, cujus hinc Evangelista depingit

1. *Quantitatem*. Nam erant ibi hydryæ lapideæ sex, inquit, positæ secundum purificationem Judæorum, capientes singulæ metretas duas vel tres. Has jubet Christus implere aquâ, & impleverunt eas ad summum usque. Quis harum usus fuerit hydryarum, optimè colligitur ex Marc. 7. v. 3. & 4. sed magis elucescit hoc miraculum, si consideramus

1. *Hydryarum multitudinem*. Non enim duæ tantum vel tres, sed sex fuerunt, in quo numero quidam allegoriam quærunt, & sicut una quæque dies suam afflictionem parit. Matt. 6. v. 34. ita pro numero dierum profectorum hydryas hæc distribuunt, ut pii conjuges ex illis haurire cogantur, dum Sabbathum vitæ æternæ appropinquat, ubi dies luctus nostri complebuntur, Esa. 60. v. 20.

Prima est hydrya paupertatis, 2. domesticæ calamitatis, 3. continuæ rixositatis, 4. indefessæ laboriositatis, 5. infidelitatis, 6. infirmitatis. Vide Dietericum in Analyti.

2. *Magnitudinem*. Singulæ enim capiebant metretas duas vel tres. Non erant utrei portatiles, quibus aqua hauritur, qualem Rebecca gestabat in scapula sua, Gen. 24. v. 15. & Samaritana, Johan. 4. vers. 28. Sed labra five vanni, ex quibus hauritur, hinc dicuntur positæ secundum purificationem Judæorum, de qua vide Levit. 15. vers. 5. seqq. Num. 19. vers. 8. & fuerunt magnæ capacitatis, ad metretas duas vel tres. Quale hoc fuerit genus metretæ, de eo non conveniunt interpretes. Budæus l. 5. de asse, & Gregorius Agricola, diligentissimus harum rerum scrutator de mensuris & ponderibus Romanis putant, metretam idem esse quod amphoram, & mensuras nostratum continuisse 36. Jam hydryæ capiebant, ut Evangelista testatur, duas vel tres metretas. Si duas, 432. mensuras, si tres 648. mensuras vini generosioris ad nuptias hæc Christus contulit. Unde muneris amplitudo & magnificentia satis apparet. Si verò computationem Chemnitii sequimur, quam hodierni doctores ferè omnes approbant, dimidium Ohmæ singulæ continebant hydryæ, unde tres Ohmæ vini (ein halb Juder Wein) neonymphis hæc donasse Christum colligitur. Nam quia magnus est nomine & re, Jer. 10. vers. 6 magna etiam munera ipsum decent, quod Alexander Magnus olim Perillo respondebat, cum 50000. millia coronatorum ipsi donaret ad elocationem filiæ, & ipse recusaret, decem millibus se contentum esse regegens. Promptior enim est ad dandum, quam nos ad capiendum, Eph. 3. v. 20.

3. *Plenitudinem*. Erant hydryæ ob crebras purificationes & lotiones aliqua parte exhaustæ. Christus igitur implere jubet, quod etiam ministri promptè exsequuntur,

G

& ad